

Till konungen!

Vardagstryck

National Library
of Sweden

Till Konungen!

Sedan riksdagens *båda* kamrar i frågan om rikets försvar stannat i olika beslut, den *Första kammaren* afslagit densamma, n. b. såsom varande bygd på förutsättning af *värfning* den *Andra* visserligen antagit denna förutsättning, men i öfrigt till ohållbarhet stympat förslaget; så befinner sig den viktiga frågan, frågan om rikets försvar, dess nationella och politiska sjelfständighet, i en för framtiden så sväfvande ställning att något hvar af kärlek till det gemensamma fäderneslandet känner sig manad att höja sin röst för att, allt efter uppfattning och förmåga, söka inlägga ett ord till det helas bästa.

Att Första kammaren i sitt fattade beslut beaktade vid allmänna folkmöten och genom adresser uttalade framställningar, egna vi hela vår högaktning; att deremot Andra kammaren, förbiseende dessa uttalanden, fattade deremot stridande beslut, beklaga vi.

Såvidt förgångna tider gifva vid handen och vi förmå fatta, har värfningssystemet — redan för lång tid tillbaka ganska allmänt utdömdt inom Europa — visat sig, såsom bestämmande vilkor för ett lands härordning, vara det olämpligaste och ohållbaraste, såsom skattebörda det oberäkneligaste och dyraste, och i sitt allmänt sedliga inflytande det mest demoraliserande.

Värfningssystemets antagande skulle för öfrigt upprifva alla förtroendefullare förbindelser emellan de besutne och obesutne. De arbetsgifvande och arbetstagande klasserna skulle nemligen derigenom alltid komma till hvarandra i ett för all företagsamhet ogynnsamt och spändt förhållande.

En stamarmé, värfvad af blott 18-åriga, omyndiga ynglingar, ingriper jemväl allt för smärtsamt vådligt, frestande och förledande i familjernas under århundraden allt hitintills fridlysta helgd och rätt.

I kortfattadt sammandrag utgör detta de för oss väsentligt bestämmande skälen, hvarför vi, gillande första kammarens afslag å propositionen, samt ogillande andra kammarens beslut, underdånigst tillåta oss att, såsom vi nu göra, vända oss till Eders Majestät.

Visserligen kunna vi icke förbise, att försvarsfrågans ställning, till följd af kamrarnes motsatta beslut, påtagligen i närvarande stund befinner sig vida mera invecklad än någonsin förut.

I öfverläggningen inom riksdagen, framförallt i öfverläggningen inom första kammaren, förefinner emellertid alltid en uppslagsända till frågans, som oss vill synas, nöjaktiga och bästa lösning.

Det svenska folket antager lika allmänt som obetingadt, att rikets försvar bör hvila på förutsättningen, att bördan deraf fördelas, allt efter hvars och ens tillgångar, lika på alla.

Under en fosterländskt sinnad Konungs regemente antager man äfvenledes, att riket icke inkastas i några främmande, våra förhållanden mindre berörande förvecklingar, utan att vår härordning framför allt bör ordnas med afseende på rikets eget försvar.

Under sådana förutsättningar kan väl ingen stam vara lämpligare än en på indelningsverkets g runder reorganiserad här.

Alldenstund Konung och Regering vid flere föregående riksdagar i sådan rigtning framlagt förslag, vore det olämpligt att i afseende härpå söka ingå i några detaljer.

Undertecknades afsigt kan följaktligen i sådant hänseende ej heller vara annat, än att inför Eders Majestät i allmänhet framställa några önsknings, angående sjelfva grundvilkoren för försvarsreorganisation.

Hvad som för oss undertecknade deri är hufvudsak, är:

1:o) en proportionerligt likställd fördelning på alla skattdragande af omkostnaderna för försvaret; samt

2:o) att grunden för indelningsverket bibehålles, men rustningsbesvären öfvertagas af staten, så långt det sig göra låter.

Antagas dessa grundsatser för försvaret, så har, på samma gång som rättvisa utöfvas åt alla håll, man jemväl tillbakavisat det vådligaste af allt, värfningssystemet.

Den första af dem utgöres af grundskattefrågan.

Den *andra* frågan gäller den politiska rösträttens utsträckning.

Ett i våra grundlagar gifvet erkännande i detta afseende skulle, såsom alla goda lagar, med all säkerhet inverka förädlande.

Vid många allmänna möten har den åsigt blifvit uttalad, att census för valrätt borde sänkas till ett minimum af 400 kronors inkomst, och vi tillåta oss, att, i sammanhang med det förestående, yördsamt bedja Eders Majestät att behjerta det.

Ingen härdrörelse — huru väl disciplinerad den än må vara — skall blifva tillräcklig att försvara ett rike, eldas och lifvas den ej af en verkligt varm och sann fosterlandskärlek.

Undertecknade föreställa sig, att ifall kongl. maj:st sjelf till riksdagen afgäfvit propositioner i nu anförda frågor, så skulle de med glädje och jubel emottagas af hela det svenska folket.

Visserligen är det möjligt, att propositionerna härom icke kunna öfverlemnas till en kammare, som återkommande gånger förkastat indelningsverket och med förkärlek omfattat värfningssystemet. I händelse Eders Kongl. Maj:t därför skulle finna det lämpligt att upplösa sagde kammare och vädja till nya val, äro vi undertecknade beredde att för vår del göra allt, hvad på oss kan ankomma, att valen till riksdagsfullmäktige så utfalla, att Eders Kongl. Majestät måtte finna ett verkligt och säkert stöd inom kammaren.

